

**TAHAP KESEDARAN PELAJAR SIJIL TEKNOLOGI ELEKTRIK (STE) KOLEJ KOMUNITI
KUANTAN TERHADAP AMALAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN DI
BENGKEL DAN MAKMAL**

Ahmad Zairi Bin Mohd Zain, zairizain@gmail.com

Kolej Komuniti Kuantan

Muhamad Hafiz Bin Abd Razak, kapih_79@yahoo.com

Kolej Komuniti Kuantan

Nurhidayah Binti Azmy, hidayahba@ump.edu.my

Universiti Malaysia Pahang

Abstrak

Kajian ini dijalankan bertujuan untuk mengenalpasti tahap kesedaran pelajar Sijil Teknologi Elektrik (STE) di Kolej Komuniti Kuantan terhadap amalan keselamatan dan kesihatan (KdK) pekerjaan di dalam bengkel dan makmal. Populasi kajian terdiri daripada pelajar STE dan seramai 50 orang pelajar dipilih pada sesi Jun 2018. Kaedah soal selidik yang diubahsuai dari Samsudin Abas digunakan sebagai instrument utama bagi mendapatkan data. Perisian SPSS versi 23 digunakan untuk menyediakan analisis secara deskriptif dengan menggunakan kekerapan, peratusan dan min untuk mengenalpasti tahap kesedaran responden terhadap KdK. Dapatan kajian menunjukkan bahawa pelajar STE mempunyai tahap kesedaran yang tinggi terhadap KdK apabila mencatatkan min skor keseluruhan 3.97. Aspek-aspek kesedaran pelajar terhadap KdK yang dikaji ialah polisi, prosedur, peralatan, latihan, Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan dan komitmen serta persekitaran. Faktor prosedur keselamatan merupakan faktor dominan yang menyumbang kepada tahap kesedaran responden terhadap KdK. Bagi meningkatkan tahap kesedaran responden, peranan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKKP), Kolej Komuniti Kuantan perlu diperkasa dan diperluaskan lagi.

Kata Kunci : Tahap Kesedaran, Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan, Bengkel dan Makmal

1.0 PENGENALAN

Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan merupakan salah satu aspek yang penting khususnya di dalam aktiviti yang melibatkan kerja-kerja berisiko tinggi seperti di dalam bidang perkilangan, pembinaan dan industri lain yang melibatkan penggunaan bahan kimia dan mesin. Hal ini juga tidak terkecuali di institusi pendidikan terutamanya kepada penyedia latihan pendidikan dan latihan teknikal dan vokasional (TVET) yang menawarkan kursus-kursus berkaitan teknologi dan kemahiran seperti di Kolej Komuniti Kuantan (KKK).

Kebanyakan aktiviti pembelajaran dan pengajaran (PdP) yang dilaksanakan di bengkel dan makmal melibatkan banyak aktiviti amali dan praktikal yang memerlukan penekanan kepada keselamatan tidak kira kepada pekerja dan juga pelajar. Justeru itu, Kolej Komuniti Kuantan mula mengaplikasikan Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (AKKP) sejak dari tahun 2011. Pelajar-pelajar STE pula didedahkan dengan kepentingan akta ini melalui subjek STE 2022 Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan bermula Semester 2.

Menurut Fong (2000), kadar kemalangan di industri dapat dikurangkan jika pelajar-pelajar di bangku sekolah didedahkan dengan isu-isu keselamatan dan kesihatan pekerjaan. Hal ini menunjukkan kepentingan pendidikan dan kesedaran awal berkenaan isu keselamatan dan kesihatan pekerjaan kepada pelajar sebelum mereka menceburi bidang pekerjaan di industri.

1.1 Pernyataan Masalah

Menurut statistik yang dikeluarkan oleh Jabatan Keselamatan dan Kesihatan (JKKP) Pekerjaan Kementerian Sumber Manusia, sebanyak 41005 kemalangan di tempat kerja membabitkan pelbagai sektor di negara ini dicatatkan sepanjang tahun 2016. Secara purata, kemalangan yang melibatkan maut ialah seramai dua orang bagi setiap 1000 pekerja. Statistik kemalangan yang tinggi ini ia akan memberi impak tidak hanya kepada pekerja dan majikan sahaja, tetapi juga kepada negara jika isu berkaitan keselamatan dan kesihatan pekerja ini tidak ditangani dengan baik (Maznah,2012). Daripada kajian oleh Dilley dan Kleiner (1996) mendapati bahawa 85% hingga 98% kecederaan dan kemalangan di bengkel adalah berpunca daripada perbuatan tidak selamat yang diamalkan oleh sesetengah individu yang cuai. Kecuaian ini boleh dikaitkan dengan kesedaran dan ia merupakan satu aspek yang penting demi memastikan keselamatan di bengkel dan makmal.

Kebanyakan makmal dan bengkel di KKK terutamanya bagi Program Sijil Teknologi Elektrik (STE) berpotensi untuk menyebabkan kecederaan dan kemalangan. Lukman (2013) menyatakan kemalangan adalah sesuatu yang tidak dapat dihidu dan boleh berlaku apabila di bengkel yang melibatkan alat tangan seperti gergaji, bilah pisau, besi, wayar elektrik, gas, pencanai dan pelbagai lagi. Berdasarkan situasi yang dihadapi oleh pensyarah dan pelajar